

การพัฒนาแนวปฏิบัติการพยาบาลในการตรวจคัดกรองเท้าและป้องกันการเกิดแผลที่เท้าในผู้ป่วยเบาหวาน

THE DEVELOPMENT OF A CLINICAL NURSING PRACTICE GUIDELINE FOR SCREENING AND PREVENTING FOOT ULCER IN DIABETIC PATIENTS

จารุณี นุ่มพูล 4936699 NSFN/M

พย.ม (การพยาบาลเวชปฏิบัติครอบครัว)

คณะกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์: ปนัดดา ปรียทฤณ, วท.ม. (วิทยาการระบาด), นันทวัน สุวรรณรูป, Ph.D. (Nursing)

บทคัดย่อ

แนวปฏิบัติการพยาบาลในการตรวจคัดกรองเท้าและป้องกันการเกิดแผลที่เท้าในผู้ป่วยเบาหวานได้ถูกพัฒนาขึ้นโดยประยุกต์ใช้กรอบแนวคิดของการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ ของ Soukup (2000) กำหนดประเด็นปัญหาทางคลินิก คือ แผลที่เท้าในผู้ป่วยเบาหวาน และกำหนดคำถามสำคัญในการสืบค้นหลักฐานเชิงประจักษ์ตามกรอบ PICO ได้หลักฐานเชิงประจักษ์ 14 เรื่อง นำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์สรุปประเด็นความรู้เพื่อนำมาพัฒนาแนวปฏิบัติการพยาบาล จากนั้นนำไปผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน และปรับปรุงแก้ไขจนได้แนวปฏิบัติการพยาบาลที่มีความเหมาะสม ซึ่งประกอบด้วย แนวปฏิบัติในการตรวจคัดกรองความเสี่ยงต่อการเกิดแผลที่เท้าในผู้ป่วยเบาหวาน มีเกณฑ์จำแนกผู้ป่วยออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มเสี่ยงต่ำและกลุ่มเสี่ยงสูง และการดูแลผู้ป่วยตามระดับความเสี่ยงต่อการเกิดแผลที่เท้า ได้แก่ การให้ความรู้และฝึกทักษะในการดูแลเท้าด้วยตนเอง การส่งต่อ และการนัดติดตามผู้ป่วยเพื่อให้การดูแลอย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ บูรณาการแนวปฏิบัติการพยาบาลนี้กับงานประจำในคลินิกเบาหวาน โดยการประสานงานเชื่อมโยงระหว่างทีมสุขภาพเพื่อจัดระบบการดูแลทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน การอบรมความรู้ในการดูแลเท้าผู้ป่วยเบาหวานและพัฒนาเครือข่ายของพยาบาลในคลินิกเบาหวานของหน่วยงานอื่นๆ เพื่อให้เกิดการเผยแพร่แนวปฏิบัติไปใช้อันจะเป็นประโยชน์ต่อการดูแลผู้ป่วยเบาหวานอย่างเป็นระบบและครบวงจร

คำสำคัญ : ผู้ป่วยเบาหวาน / การตรวจคัดกรองเท้า / การป้องกันการเกิดแผลที่เท้า

THE DEVELOPMENT OF A CLINICAL NURSING PRACTICE GUIDELINE FOR SCREENING AND PREVENTING FOOT ULCER IN DIABETIC PATIENTS

JARUNEE NUMPOON 4936699 NSFN/M

M.N.S. (FAMILY NURSE PRACTITIONER)

THEMATIC PAPER ADVISORY COMMITTEE: PANUDDA PRIYATRUK, M.Sc. (Epidemiology), NANTAWON SUWONNAROOP, Ph.D. (Nursing)

ABSTRACT

The clinical nursing practice guideline for screening and preventing foot ulcers in diabetic patients was developed by applying the evidence-based practice model of Soukup (2000). The diabetic foot ulcers were determined as the clinical issue. The key words in search of evidence-based practice were determined based on the framework of PICO. Searching gave a total of 14 studies, which were analyzed and synthesized to conclude the knowledge issue for developing the guideline. The guideline's details were then validated by five experts and revised and improved until appropriate. The clinical nursing practice guideline comprised guidelines for screening for risks of diabetic foot ulcers and dividing patients into two groups: low risk and high risk. The patients in these two groups were provided care by level of risk category and care consisted of education and foot self-care skill practice, referring and follow-up for appropriate continuation of care.

The guideline should be integrated into nursing practice in the diabetes clinic. Healthcare teams should be coordinated to arrange a system for diabetic foot care, both within and outside the agency. The nurses in other diabetes clinics should be educated in diabetic foot care and a network of nurses should be developed in order to distribute the guideline for implementation which can then completely and continuously benefit care of diabetic patients.

KEY WORDS: DIABETICS / FOOT SCREENING / FOOT ULCERS PREVENTION

93 pages